

กลวิธีทางภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยของเจฟ ซาเตอร์

Linguistic Strategies in Contemporary International Thai Songs of Jeff Satur

¹จุฑามาส เอ็มsoon, ²นิติยา บุญรอด, ³ปาณิสรา ธรรมชาติ, ⁴วิทยา ทาต้อง, ⁵ยู หม่า และ จุนหลี่ เฝิง
¹Jutamas Aemsoon, ²Nitiya Boonrod, ³Panisa Thammachat, ⁴Wittaya Tatong, ⁵Yu ma
and ⁶Junli peng

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Faculty of Liberals North Bangkok University, Thailand.

E-mail: ¹jutamas.aems@northbkk.ac.th, ²nitiya.boon@northbkk.ac.th,

³panisa.th@northbkk.ac.th, ⁴wittaya.ta@northbkk.ac.th, ⁵yu.ma@northbkk.ac.th,

⁶junli.peng@northbkk.ac.th

Received September 28, 2024; Revised November 26, 2024; Accepted December 3, 2024

บทคัดย่อ

ภาษาในบทเพลงเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่มนุษย์ใช้ถ่ายทอดความคิดในแง่มุมต่างๆ ประกอบกับสุนทรียภาพทางอารมณ์และถ่ายทอดออกมา อาจกล่าวได้ว่า ภาษาในบทเพลงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ซึ่งจะแตกต่างออกไปตามการนำเสนอของผู้แต่งหรือศิลปิน บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน เจฟ ซาเตอร์ (Jeff Satur) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนาวิเคราะห์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบทเพลง จำนวน 21 บทเพลง โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของกรอบแนวคิดของ อรรถ ฤทธิ และ กุลธิดา ทองเนตร ผลการวิจัย พบว่า ด้านกลวิธีทางภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) มีกลวิธีการใช้ภาษา 4 ลักษณะ คือ 1) การใช้คำ ได้แก่ การเล่นคำ การเล่นเสียงสัมผัสอักษรและการเล่นเสียงสัมผัสสระ การใช้คำซ้ำ การซ้ำความ 2) การใช้ภาษาต่างประเทศ 3) การใช้โวหารภาพพจน์ ได้แก่ การใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ การใช้บุคลาธิษฐาน และการใช้อัติพจน์ 4) การสื่อความหมาย นอกจากนี้ยังพบว่าภาษาที่ใช้ในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยของศิลปิน Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) มีภาษาต่างประเทศทั้งประโยคเข้ามาใช้ทำให้เป็นเอกลักษณ์ของบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์)

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา; บทเพลงไทยสากลร่วมสมัย; Jeff Satur

Abstract

Language in songs is another form of communication that humans sometimes use to convey their thoughts. Along with emotional aesthetics and its transmission, it can be said that language in songs can convey ideas of different actions according to the history of the composition or artist. The objective of this article is to study the linguistic strategies in contemporary international Thai songs performed by the artist Jeff Satur. This is a qualitative descriptive research

study. The population used in the study consists of 21 songs. The conceptual framework of the study is based on the work of Sukcha and Thongnet. The results of the study found that in terms of language strategies in contemporary international Thai songs sung by artist Jeff Satur, there are 4 types of language strategies: 1) The use of words, including word play, alliteration and vowel assonance. Repeated words, repetition. 2) Use of foreign language. 3) Use of rhetorical images, including the use of similes, the use of metaphors. Personification and the use of hyperbole 4) Communication it was also found that the language used in contemporary Thai international songs by artist Jeff Satur has entire sentences of foreign language used, making it unique to artist Jeff Satur's songs.

Keywords: Language Strategies; Contemporary Thai International Songs; Jeff Satur

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่มนุษย์ใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนเกี่ยวกับการถ่ายทอดภาษาออกมาให้มนุษย์นั้นเกิดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดได้เป็นอย่างดีนั่นก็คือ “บทเพลง” กล่าวคือบทเพลงเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ความรู้สึก ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์สนุกสนาน เศร้าโศก เสียใจ สะเทือนใจ อารมณ์รัก ตื่นเต้น และเร้าใจ บทเพลงยังเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งของมนุษย์ถ่ายทอดผ่านการขับร้อง คำประพันธ์ที่นำมาใช้ในการแต่งเพลงทำให้เพลงนั้นไพเราะและสื่อความหมายได้ดี อีกทั้งยังมีจังหวะท่วงทำนองในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บทเพลงนั้น ๆ สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี วรรณกรรมเพลงเป็นวรรณกรรมที่มีสาระประเภทหนึ่งของวรรณกรรมไทย เพราะเพลงเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น โดยไม่ต้องอ่านเพียงฟังก็ให้ความสะเทือนอารมณ์ได้นับวันวรรณกรรมเพลงก็ยิ่งมีบทบาทมากขึ้น (บุญยงค์ เกศเทศ, 2525)

เพลงไทยสากลเป็นเพลงที่ขับร้องในภาษาไทย โดยเริ่มจากนำทำนองไทยเดิมใส่เนื้อร้องบรรเลงและขับร้องโดยใช้มาตรฐานของโน้ตเพลงแบบสากลและมีการใช้คำภาษาต่างประเทศแทรกอยู่ในเนื้อเพลง จนเกิดเป็นเพลงไทยแนวใหม่ บทเพลงเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งที่มีภาษา เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและถ่ายทอดตามอารมณ์ตลอดจนถึงสภาพสังคมในยุคนั้น ๆ บทเพลงสามารถสร้างอารมณ์ ต่าง ๆ มากมาย นับได้ว่าเพลงมีคุณค่าต่อสังคมอย่างมาก (พรทิพย์ ฉายก็ และจันทนา แก้ววิเชียร, 2561)

เพลงไทยสากลร่วมสมัย แนวเพลงจะมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละแนวเพลงจะมีการใช้ภาษาการสื่อความหมาย สื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านบทเพลง บทเพลงนั้นแต่งขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ นอกจากนี้เพลงยังมีอิทธิพลเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบัน ทำให้มีศิลปินมากมายเกิดขึ้นในยุคปัจจุบันรวมไปถึง Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) ที่ตอนนี้กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มวัยรุ่นคนไทย เนื่องมาจากผลงานเพลง “ลืมนไปแล้วว่าต้องลืมยังงี้” เป็นผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับ Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) ผ่านเว็บไซต์บนโลกออนไลน์ คือ เว็บไซต์ยูทูบนี้เป็นช่องทางที่มีการเผยแพร่ข้อมูลเนื้อหาและคลิปวิดีโอต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดาย สะดวก และรวดเร็ว เมื่อพิมพ์ค้นหา “เพลงของศิลปิน Jeff Satur” จะพบบทเพลงปรากฏเป็นจำนวนมาก และนอกจากนี้ศิลปิน Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากกลุ่มวัยรุ่นคนจีน เนื่องมาจากรายการโทรทัศน์ Call Me by Fire Season 3 ในประเทศจีนที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) ได้รับการยอมรับว่า เป็นศิลปินอีกหนึ่งคนของวงการที่มีความสามารถ ทั้งในฐานะศิลปิน นักแต่งเพลง และมีความสามารถทางการแสดงแนวเพลงของ Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) นั้นมีการใช้ภาษาที่จรรโลงใจผู้ฟัง

สละสลวย ไพเราะ และสวยงาม มีการใช้วรรณศิลป์ในการประพันธ์ “เพลง” จัดว่าเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดความคิดทางภาษารูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมในสังคมไทย เพลงมีบทบาทที่สามารถกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสังคม อีกทั้งยังทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ให้ข้อคิดและยังช่วยยกระดับจิตใจของผู้ฟังให้สูงขึ้น ดังนั้น เพลงจึงมีรูปแบบการเรียงร้อยถ้อยคำสมกับจังหวะ ทำนอง และดนตรีที่ทำให้เกิดความไพเราะ สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์บทเพลงไปยังผู้ฟังได้อย่างลึกซึ้ง

กระแสความนิยมเหล่านี้สามารถวิเคราะห์ให้เห็นถึงปรากฏการณ์ด้านแนวเพลงของสังคมไทยที่กำลังเกิดขึ้นใหม่ กล่าวคือ มีผู้ที่สนใจรวมถึงมีศิลปินรุ่นใหม่กล้านำเสนอเพลงให้คนในสังคมได้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับเพิ่มมากขึ้น โดยศิลปินที่แจ้งเกิดในวงการมีมากมายหลายท่านหนึ่งในนั้น คือ วรรกมล ชาเตอร์ รู้จักกันดีในนาม เจฟ ชาเตอร์ (Jeff Satur) เป็นศิลปินที่สร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้กับวงการเพลง กล่าวคือ ได้ทำให้เพลงไทยสากลร่วมสมัยกลายเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในสังคมไทย สังเกตได้จากจำนวนผู้รับชมเพลงใน YouTube ที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเพลงที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันหลายๆ เพลงมีการเชิญ เจฟ ชาเตอร์ (Jeff Satur) เข้าไปร่วมร้องเพลง (Featuring) กับศิลปินวงที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก สิ่งนี้จึงเป็นเครื่องพิสูจน์ที่แสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จและสร้างปรากฏการณ์วงการเพลงไทยสากลร่วมสมัยในสังคมไทยให้มีผลงานเป็นที่ยอมรับและได้รับความนิยมของคนในสังคม

ภาษาในบทเพลงเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่มนุษย์ใช้ถ่ายทอดความคิดในแง่มุมต่าง ๆ ประกอบกับสุนทรียภาพทางอารมณ์และถ่ายทอดออกมา อาจกล่าวได้ว่า ภาษาในบทเพลงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม จากการศึกษาเพลงของ Jeff satur (เจฟ ชาเตอร์) เบื้องต้นผู้วิจัยพบว่าเนื้อเพลงของศิลปินท่านนี้มีกลวิธีที่หลากหลายและแตกต่างจากศิลปินท่านอื่นตั้งแต่ระดับคำจนถึงระดับประโยค ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่ากลวิธีทางภาษาที่พบในเพลงของ Jeff Satur (เจฟ ชาเตอร์) นั้นมีอะไรบ้าง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเพลงในฐานะที่เป็นสื่อสำคัญในการถ่ายทอดแสดงความคิดและอารมณ์ความรู้สึกที่ลึกซึ้งที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปิน Jeff Satur (เจฟ ชาเตอร์) และเพื่อแสดงให้เห็นบทบาทของภาษาในฐานะเครื่องมือที่ใช้สำหรับการสื่อสารของมนุษย์

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน เจฟ ชาเตอร์ (Jeff Satur)

การทบทวนวรรณกรรม

อรทัย สุขจี และ กุลธิดา ทองเนตร (2565) ศึกษาการใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยศิลปินไม่เมือง มีกลวิธีการใช้ภาษา 4 ลักษณะ คือ 1) การใช้คำ ได้แก่ การเล่นคำ การเล่นเสียงสัมผัสอักษรและการเล่นเสียงสัมผัสสระ การใช้คำซ้ำ การซ้ำความ 2) การใช้ภาษาถิ่น 3) การใช้โวหารภาพพจน์ ได้แก่ การใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ การใช้บุคคลาธิฐาน และการใช้อัติพจน์ 4) การสื่อความหมาย ได้แก่ การสื่อความหมายโดยตรงและการสื่อความหมายโดยนัย ทั้งนี้ยังพบว่าภาษาที่ใช้ ในบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยศิลปินไม่เมืองมีภาษาถิ่นเหนือเข้ามาใช้ทำให้เป็นเอกลักษณ์ของบทเพลงศิลปินไม่เมือง

สรุปได้จากการศึกษา อรทัย สุขจี และ กุลธิดา ทองเนตร (2565) พบว่า กลวิธีการใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยศิลปินไม่เมือง แบ่งได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. การใช้คำ คือ การใช้คำเป็นกลวิธีในการเรียบเรียงภาษาหรือถ้อยคำให้มีความงดงาม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของคำ เสียงของคำ และการเลือกใช้สระ เป็นความสามารถในการเลือกสรรใช้คำต่าง ๆ

2. การใช้ภาษาต่างประเทศ คือ การรับคำภาษาต่างประเทศมาใช้และมีวิธีออกเสียงให้เป็นแบบไทย ไม่ว่าจะ เป็นภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส

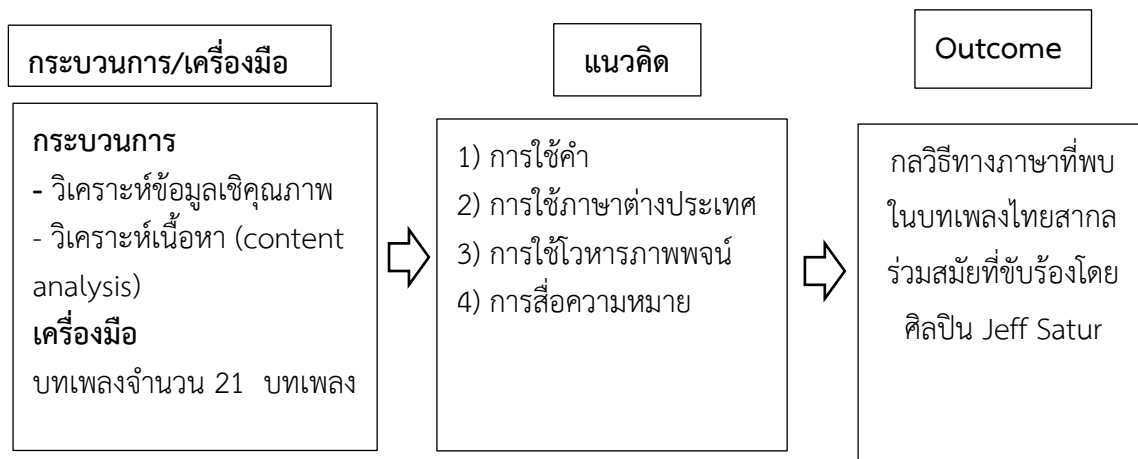
3. การใช้โวหารภาพพจน์ คือ กลวิธีการนำเสนอสารโดยการพลิกแพลงภาษาที่ใช้พูด หรือเขียนให้แปลก ออกไปจากภาษาตามตัวอักษรทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ เกิดความประทับใจ เกิดความรู้สึกสะเทือนใจ เป็นการ เปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจน

4. การสื่อความหมาย คือ เป็นการถ่ายทอดมุมมองความคิดหรือความรู้สึกนึกคิดให้อีกฝ่ายได้รับรู้ผ่าน ถ้อยคำ

ในแต่ละประเภทที่แยกออกมานั้นทำให้เนื้อหาของบทเพลงเกิดความไพเราะ มีความหมายที่หนักแน่น ชี้ให้เห็นเนื้อหาที่สำคัญของบทเพลงได้ดี ส่วนของการใช้คำ ในบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยศิลปินไม้ม้วน จะพบการ เล่นเสียงของคำทำให้คำออกมาสละสลวยและในด้านการเล่นเสียงสัมผัสทำให้คำในบทเพลงมีความคล้องจองกัน ก่อให้เกิดอารมณ์สุนทรีย์ร่วมไปกับบทเพลง

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ประยุกตใช้กรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ อรรถัย สุข จีระ และ กุลธิดา ทองเนตร (2565) มาใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดย ศิลปิน Jeff Satur ดังกรอบการวิจัยต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทเพลงไทยสากล และการใช้ภาษา

2. เก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนเพลงทั้งหมดของศิลปิน Jeff Satur (เจฟ ซาเตอร์) มีจำนวนทั้งสิ้น 21 เพลง ได้แก่ 1. โลกแตก 2. คิดถึงเธอแทบจะตายแล้ว 3. ไม่กล้าบอกชัด 4. ไม่อาจเปลี่ยนใจ 5. ไม่หายไป 6.แค่ได้รัก (Ost. บ่วงรัก สลักแคน) 7.เพลงเปลี่ยนไปแล้ว 8.เพลงปล่อยมือ 9. เพลงเรื่องดีดี 10.เพลงอยู่... (HOLDING ON) 11.เพลงปีใหม่นี้ (LAST SUNSET) 12.เพลงจริงเกิน (SURREAL) 13.เพลงHighway 14.เพลงทำไมมันยาก (Complicated) 15.เพลงวันนี้คือพรุ่งนี้ของเมื่อวาน (Loop) 16.เพลง

แค่เงา (Hide) 17.เพลงลืมนไปแล้วว่าลืมนยังเง (fade) 18.เพลงแค่เธอ (Why Don't You Stay) 19.เพลงดิมดิม (DumDum) 20.เพลงก่อนที่เธอจะลืมน (Lucid) 21.เพลงซ่อน(ไม่)หา (Ghost)

3. วิเคราะห์ข้อมูล ด้านการใช้คำ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้โวหารภาพพจน์ และการสื่อความหมาย
4. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
5. เรียบเรียงและนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับด้านการใช้คำ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้โวหารภาพพจน์ และการสื่อความหมาย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้กลวิธีทางภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดย Jeff Satur แบ่งได้ 4 ประเด็น คือ การใช้คำ การใช้คำภาษาอังกฤษ การใช้โวหารภาพพจน์ และการสื่อความหมาย ดังต่อไปนี้

1. การใช้คำ ในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยของศิลปิน Jeff Satur แบ่งได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การเล่นเกมคำ หมายถึง ใช้กลการประพันธ์ในการแต่งบทหรือกรองด้วยการซ้ำคำหรือซ้ำอักษรให้เกิดเสียงเสนาะ หรือให้ความหมายที่ลึกซึ้งกินใจยิ่งขึ้น

1.1.1 การเล่นเกมเสียงของคำ หมายถึง การใช้คำที่มีเสียงเดียวกัน แต่ให้ความหมายต่างกันเพื่อช่วยให้คำมีความไพเราะมากขึ้น คือการเล่นเสียงสัมผัสอักษร หมายถึง การใช้พยัญชนะเดียวกันมาเรียงติดกันหรือมีคำอื่นมาคั่นตั้งแต่สองคำขึ้นไปเพื่อให้เนื้อหาของบทเพลงมีความหมายที่หนักแน่นขึ้นและเพิ่มความไพเราะทางเสียง อรรถ สุธะ และ กุลธิดา ทองเนตร (2565) พบการเล่นเสียงของคำ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

“...โอ้ใจเอยเจ้าจึง ไม่ลืม ไม่ลืม
ใครคนหนึ่งในใจ สักที สักที
ก็ลืมนไปแล้วลืมนยังเง
ยังคงคิดถึงเธออยู่อย่างนี้...”

(เพลงลืมนไปแล้วว่าลืมนยังเง ศิลปิน Jeff Satur, 2565)

จะเห็นว่าบทเพลงลืมนไปแล้วว่าลืมนยังเงมีการเล่นสัมผัสสระ พยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์ เพื่อให้บทเพลงเกิดความไพเราะ โดยศิลปินเล่นเสียงสัมผัสสระคำว่า ใจเอย ในใจ เล่นสัมผัสพยัญชนะคำว่า อยู่อย่าง เจ้าจึง ยังคง ใครคนหนึ่ง และเล่นสัมผัสเสียงวรรณยุกต์คำว่า อยู่อย่าง

1.1.2 การเล่นเกมสัมผัสสระ กัลยาณี ถนอมแก้ว (2553) กล่าวว่า การเล่นเสียงสัมผัสสระ หมายถึงคำที่มีเสียงคล้องจองกันด้วยเสียงสระและเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ (ตัวสะกด) ในเพลง ปล่อยมือ มีการเล่นเสียงสัมผัสสระ ทำให้เกิดความไพเราะ การเล่นสัมผัสสระระหว่างคำหรือประโยคในเพลงปล่อยมือนี้ เป็นการสัมผัสสระ อะ ที่มีพยัญชนะตัวสะกดอยู่ในมาตราตัวสะกดแม่ กน ได้แก่ คำว่า ฉันทัน กัน มัน วัน ฉันทัน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 2

“...ปล่อยมือฉัน แล้วจากไปเซเกิด
เข้าใจแล้ว ว่าเราไม่รักกัน
ก็ยอมรับว่ามัน คงถึงวัน
ที่ชีวิตของฉัน ไม่เหลือใคร...”

(เพลงปล่อยมือ ศิลปิน : Jeff Satur. 2562)

จากตัวอย่างที่ 2 เพลงปล่อยมือ จะเห็นได้ว่า “ภาษา” มีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างสรรค์บทเพลง อันเนื่องมาจากการต้องการของผู้ประพันธ์เองเพื่อให้เกิดความไพเราะหรือเพื่อสื่อความหมายบางประการให้แก่ผู้ฟัง

1.1.3 การซ้ำคำ อรทัย สุขจีระ และ กุลธิดา ทองเนตร (2565) กล่าวว่า การซ้ำคำ หมายถึง เป็นกลวิธีที่ใช้คำคำเดียวกันซ้ำในเนื้อเพลงหรือคำประพันธ์อาจจะวางไว้ติดกันหรือวางไว้แยกกันก็ได้ โดยความหมายของคำที่ซ้ำนั้นจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงไปหรือเพื่อต้องการเพิ่มความไพเราะของเสียงเพื่อย้ำหรือชี้ให้เห็นความสำคัญ พบการซ้ำคำ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 3

“...เคยทรมานแต่ฉันเริ่มด้านชา

เคยภาวนาแต่ฉันเริ่มระอา

ยิ่งเธอทำร้ายยิ่งดูน่าเวทนา

ช่วยทำให้เจ็บกว่านี้

เพราะฉันยังมีเวลา...”

(เพลงดีมีดี ศิลปิน : Jeff Satur, 2565)

จากตัวอย่างที่ 3 เพลงดีมีดี จะเห็นได้ว่าบทเพลงดีมีดีของศิลปิน Jeff Satur มีการซ้ำคำว่า “เคย” ซึ่งคำว่า เคย หมายถึงคำประกอบหน้ากริยาเพื่อบอกว่า ได้ทำกริยานั้นมาแล้ว ศิลปินซ้ำคำว่า เคย เพื่อย้ำหรือชี้ให้เห็นความสำคัญซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต

1.2 การซ้ำความ

ศิริไล ชูวิจิตร (2549) กล่าวว่า การซ้ำความ คือ การซ้ำวลีหรือประโยคเดิมซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อความในเนื้อเพลงเพื่อย้ำความหรือชี้ให้เห็นความสำคัญของประโยคหรือคำนั้นๆ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 4

“...ในวันที่ฟ้าไม่เคยสดใส

มีแค่ฝนเพียงเท่านั้น

คำว่ารักที่ฉันเคยมี

คำว่ารักที่ได้ยิน...”

(เพลงเปลี่ยนไป ศิลปิน : Jeff Satur, 2561)

จากตัวอย่างที่ 4 เพลงเปลี่ยนไป จะเห็นได้ว่าศิลปินซ้ำความ คำว่ารัก เพื่อย้ำความต้องการหรือความสำคัญของข้อความนี้ เพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ศิลปินต้องการย้ำความรู้สึกเมื่อสูญเสียหรือตัดพ้อความรัก

2. การใช้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ภาษาต่างประเทศ คือภาษาอื่น ๆ ที่บุคคลหนึ่งไม่ได้ใช้สื่อสารพูดคุยในเวลาปกติ สำหรับผู้ที่ใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งหรือมากกว่าเป็นหลัก พบการใช้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 5

“...ฟังจะรู้ความทรงจำที่มี มันโคตรจะดีเมื่อได้พบเธอ
ปฏิทินที่เคยจะว่างทุกที ในตอนนี้มีแต่เพียงชื่อเธอ
ทุกครั้งที่ร้องเพลงด้วยกันอยู่บน highway
เสียงหัวเราะของเธอ ยัง feel like it's Friday...”
(เพลงHighway ศิลปิน : Jeff Satur, 2564)

จากตัวอย่างที่ 5 จะเห็นได้ว่ามีคำภาษาต่างประเทศปรากฏอยู่ในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยของศิลปิน Jeff Satur ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางภาษาของตัวศิลปิน และการนำภาษาต่างประเทศมาประพันธ์หรือนำมาเป็นส่วนหนึ่งในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยทำให้บทเพลงนั้นมีความไพเราะมากยิ่งขึ้นและสะท้อนให้เห็นถึงรสนิยมและความทันสมัยทางด้านการใช้ภาษาในการประพันธ์บทเพลงของศิลปิน ศิวิล ชูวิจิตร (2549) กล่าวว่า และเขียนเป็นทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษ โดยคำทับศัพท์ที่นำมาใช้นั้น เป็นคำที่ใช้พูดกันจนติดปากเข้าใจความหมายได้ทันทีหากไม่ใช่คำทับศัพท์ก็ไม่ได้ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไป แต่เป็นการสร้างจุดสนใจให้แก่บทเพลงและก่อให้เกิดความรู้สึกทันสมัย อันแสดงให้เห็นถึงความนิยมชาติตะวันตก ที่ที่เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยในปัจจุบัน

3. การใช้โวหารภาพพจน์ อรทัย สุขจีระ และ กุลธิดา ทองเตร (2565) กล่าวว่า เป็นศิลปะการประพันธ์อย่างหนึ่งที่มีการพลิกแพลงภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนให้แปลกออกไปจากภาษาตามตัวอักษรทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในจินตนาการเกิดความประทับใจ เกิดความรู้สึกสะท้อนใจเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจน โวหารภาพพจน์ (figures of Speech) คือการใช้ถ้อยคำในการประพันธ์ที่มีความหมายแฝงเร้นอยู่ซึ่งก่อให้เกิดพลังที่สามารถบรรยายได้แจ่มชัดขึ้นและสร้างอารมณ์สะท้อนใจได้ดียิ่งขึ้น

3.1 อุปมา อรทัย สุขจีระ และ กุลธิดา ทองเตร (2565) กล่าวว่า อุปมา หมายถึง การเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับสิ่งหนึ่งโดยใช้คำเชื่อมที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “เหมือน” เช่น ดุจ ดัง ราว รวากับเปรียบ ประดุจ เหนก เล่ห์ ปาน ประหนึ่ง เพียง ฯลฯ พบการใช้อุปมา ดังนี้

ตัวอย่างที่ 6

“...กลัวเธอจะไม่ซึ้ง ถึงคำ ๆ นั้น
กลัวจะไม่เป็นดั่งฝัน ต้องเสียน้ำตา
ได้แต่ถอนใจ เก็บเอาไว้ไม่กล้าพอ...”
(เพลงไม่กล้าบอกซัด ศิลปิน : Jeff Satur, 2557)

จากตัวอย่างที่ 6 เพลงไม่กล้าบอกซัด จะเห็นได้ว่าเพลงไม่กล้าบอกซัด ปรากฏคำ ดัง ที่แสดงให้เห็นถึงการอุปมา ศิลปินใช้คำอุปมาเพื่อให้ผู้ฟังหรือผู้รับสารเกิดความรู้สึกสะท้อนใจเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจนและเลือกใช้ถ้อยคำในการประพันธ์ที่มีความหมายแฝงเร้น ซึ่งทำให้สามารถบรรยายได้แจ่มชัดขึ้นและสร้างอารมณ์สะท้อนใจได้ดียิ่งขึ้น

3.2 อุปลักษณ์ อรทัย สุขจีระ และ กุลธิดา ทองเตร (2565) กล่าวว่า อุปลักษณ์ หมายถึง เป็นการเปรียบเทียบเหมือนกันแต่เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง พบการใช้อุปลักษณ์ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 7

“...แต่ยิ่งพยายาม เธอยิ่งไม่สนใจ
แม้ว่ายืนข้าง ๆ แต่เหมือนว่าแสนไกล
เป็นเงาเดินตามที่เรามองข้ามไป ข้ามไป
ทำให้ตายยังไง เธอก็ไม่สนใจ
เธอไม่เคยรำคาญฉันเลยด้วยซ้ำไป
เพราะยังเผลอเป็นได้แค่เงา ที่ไม่สำคัญ...”
(เพลงแค่เงา ศิลปิน : Jeff Satur, 2565)

จากตัวอย่างที่ 7 เพลงแค่เงา ศิลปินใช้คำว่า เป็นเงาเดินตามเธอ ซึ่งคำว่า เป็น คือการอุปลักษณ์ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพลงแค่เงาของศิลปิน Jeff Satur ใช้คำว่า เงา ซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนฝ่ายชายที่ขอเป็นเงาเดินตามเธอผู้เป็นที่รัก แม้จะอยู่ห่างไกลกันแค่ไหนก็ขอเป็นเงาตามเธอในทุก ๆ ที่ ในสำนวนไทยมีสำนวน “เงาตามตัว” แปลว่าผู้ที่ไปไหนมาไหนด้วยกันเป็นประจำ จนเหมือนเป็นเงาของอีกคนหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าศิลปินมีความสามารถในการใช้ภาษามากในการประพันธ์บทเพลงโดยสอดแทรกสำนวนสุภาษิตไทยไว้ในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัย

3.3 บุคลาธิษฐาน หมายถึง การกล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่มีชีวิตไม่มีความคิดไม่มีวิญญาณ เช่น ท้องฟ้า หิน ของใช้ หรือสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่มนุษย์ เช่น ต้นไม้ สัตว์ โดยให้สิ่งต่าง ๆ นกล้าย สวรรณาธดา (2537) พบการใช้บุคลาธิษฐาน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 8

“...โอ้ใจโยเจ้าจิง ไม่ลืม ไม่ลืม
ใครคนหนึ่งในใจ สักที สักที
ก็ลืมไปว่าลืมยังไง
ยังคิดถึงเธออยู่อย่างนี้...”

(เพลงลืมไปแล้วว่าลืมยังไง ศิลปิน Jeff Satur, 2565)

จากตัวอย่างที่ 8 บทเพลงลืมไปแล้วว่าลืมยังไงของศิลปิน Jeff Satur มีการใช้บุคลาธิษฐาน “โอ้ใจโยเจ้าจิง ไม่ลืม ไม่ลืม” ความเป็นจริงหัวใจ คืออวัยวะส่วนหนึ่งในร่างกายที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ ความรู้สึก หรือความคิดเหมือนมนุษย์ได้ ดังนั้นหัวใจจึงลืมใครไม่ได้ ศิลปินใช้ว่า ใจ แสดงออกทางความรู้สึกนึกคิดแทนมนุษย์เนื่องจากหัวใจเป็นอวัยวะสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์

3.4 อติพจน์ หมายถึง การใช้อติพจน์ หมายถึง การบรรยายหรือพรรณนาที่เกินจริงจึงมีอาจน่าเชื่อถือจริงจังไปจับเพราะผู้แต่งมุ่งกล่าวเพื่อแสดงอารมณ์ที่ลึกซึ้งกว่าปกติ เพื่อสร้างอารมณ์สะท้อนใจแก่ผู้อ่าน ผู้ดู ผู้ฟังเป็นสำคัญ (วรารักษ์ บำรุงกุล, 2537) พบการใช้อติพจน์ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 9

“...แค่ให้ฉันได้รัก แค่ให้ฉันได้เจอ
แค่ได้รักเธอ ถึงต้องเจอเรื่องหนักใจ
แค่ให้ฉันได้รู้ แคได้อยู่ข้างกาย
แค่ให้ฉันทำ ฉันแลกได้ด้วยชีวิตแค่ได้รักเธอ...”

(เพลงแค่ได้รักเธอ (Ost. บ่วงรัก สลักแคน) ศิลปิน : Jeff Satur, 2558)

จากตัวอย่างที่ 9 บทเพลงแค่ได้รักเธอ (Ost. บ่วงรัก สลักแคน) ของศิลปิน Jeff Satur มีการใช้คำหรือประโยคที่กล่าวเกินจริงปรากฏอยู่ในเนื้อเพลง คือ ฉันแลกได้ด้วยชีวิตแค่ได้รักเธอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการใช้อัตถิพจน์ที่ต้องการสื่อสารไปยังผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ ความรู้สึกที่ฝ่ายชายแสดงออกว่ารักฝ่ายหญิงมาก แม้ต้องแลกด้วยชีวิตก็ยอม

4. การสื่อความหมาย หมายถึง การสื่ออารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ตลอดจนเจตคติ เพื่อสร้างความเข้าใจหรือการรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร โดยผ่านทางสัญลักษณ์หรือวิธีการต่าง ๆ ชินดา พันธุ์โสภณ (2555) การสื่อพบโดยตรงและการสื่อความหมายโดยนัย ดังนี้

ตัวอย่างที่ 10

“...เธอไม่ต้องบอกหรือกว่าเธอจะลา
ไม่ต้องมาบอกหรือว่ามีน้ำตา
ฉันจะนับในใจ ไปซ่อนไว้ให้ไกลและไม่ต้องกลับมา
ไม่ใช่เธอก็ไม่เป็นไรหรอกนะ
ขอให้เธอมีชีวิตที่ตามหา
ส่วนฉันจะซ่อนทุกความสุขที่ผ่านมา
Ah พอฉันลืมตาขอให้ไม่เจอ...”

(เพลง ซ่อน(ไม่)หา ศิลปิน : Jeff Satur, 2567)

จากตัวอย่างที่ 10 เพลง “ซ่อน(ไม่)หา (Ghost)” เนื้อหาของเพลงบอกเล่าถึงความรักของคนที่หัวใจยังคงเต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก หากแต่คนที่รักกลับไม่มีเยื่อใยใด ๆ ให้อีกและอีกฝ่ายต้องการยุติความสัมพันธ์ เนื้อหาของเพลงบอกเล่าถึงคนที่สูญเสีย แต่ไม่ปล่อยตัวเองให้อ่อนแอ มองสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตอย่างเข้าใจ ส่วนที่เหลือนักเป็นหน้าที่ของคนที่สูญเสียที่จะต้องจัดการความรู้สึกของตัวเอง การศึกษาทฤษฎีการใช้ภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur พบว่ามีการใช้การสื่อความหมายโดยนัยผู้แต่งเลือกใช้การสื่อความหมายโดยนัยเป็นกลวิธีการใช้ภาษาในบทเพลงสื่อให้เห็น “ฉันจะนับในใจ ไปซ่อนไว้ให้ไกลและไม่ต้องกลับมา” สื่อให้เห็นถึงความรู้สึกเมื่อใครคนใดคนหนึ่งต้องการยุติความสัมพันธ์ก็ขอแค่เดินจากไป ไม่จำเป็นต้องบอกลา ไม่จำเป็นต้องร้องไห้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่ากลวิธีการใช้ภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur แบ่งได้ 4 ประเด็น คือ การใช้คำ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้โวหารภาพพจน์ และการสื่อความหมายดังต่อไปนี้

1. การใช้คำ พบการใช้คำในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur มีการเล่นคำ โดยแยก

ออกมาได้ 4 ประเภท คือ 1) การเล่นเสียงของคำ 2) การเล่นเสียงสัมผัสสระ 3) การซ้ำคำ 4) การซ้ำความ ในแต่ละประเภทที่แยกออกมานั้นทำให้เนื้อหาของบทเพลงเกิดความไพเราะ มีความหมายที่หนักแน่น ชี้ให้เห็นเนื้อหาที่สำคัญของบทเพลงได้ดี ส่วนของการใช้คำในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur พบการเล่นเสียงของคำทำให้คำออกมาไพเราะสละสลวย และในด้านการเล่นเสียงสัมผัสทำให้คำในบทเพลงมีความคล้องจองกันก่อให้เกิดอารมณ์สุนทรีย์ร่วมไปกับบทเพลง

การใช้ภาษาต่างประเทศซึ่งในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยของศิลปิน Jeff Satur เป็นการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะของการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษ ศิวไล ชูวิจิตร (2549) กล่าวว่า คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษ โดยคำทับศัพท์ที่นำมาใช้นั้น เป็นคำที่ใช้พูดกันจนติดปาก เข้าใจความหมายได้ทันที หากไม่ใช้คำทับศัพท์ก็ไม่ได้ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไป แต่เป็นการสร้างจุดสนใจให้แก่บทเพลงและก่อให้เกิดความรู้สึกทันสมัย อันแสดงให้เห็นถึงค่านิยมชาติตะวันตก ที่เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยในปัจจุบัน ส่วน 3. การใช้โวหารภาพพจน์ พบการใช้โวหารภาพพจน์ในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยของศิลปิน Jeff Satur ทั้งสิ้น 4 ประเภท คือ 1) การอุปมา 2) การอุปลักษณ์ 3) บุคลาธิษฐาน และ 4) อติพจน์ การใช้โวหารภาพพจน์อย่างหลากหลายจะทำให้ผู้ฟังเห็นภาพหรือเหตุการณ์ที่ปรากฏในบทเพลงชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถสื่อความหมายในบทเพลงให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง และประการสุดท้าย 4. การสื่อความหมายพบกลวิธีการสื่อความหมายโดยนัย ชนิดา พันธุ์โสภณ (2555) การสื่อความหมายโดยนัย คือ เป็นการสื่อความหมายโดยแอบแฝงไว้ในตัวอักษรต้องอาศัยการตีความ จากการศึกษาวิธีการใช้ภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur พบว่ามีการใช้การสื่อความหมายโดยนัยผู้แต่งเลือกใช้การสื่อความหมายโดยนัยเป็นกลวิธีทางภาษาในการประพันธ์บทเพลง

สรุป

บทเพลงของ Jeff Satur ใช้กลวิธีทางภาษา 4 ลักษณะหลัก ได้แก่ การใช้คำ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้โวหารภาพพจน์ และการสื่อความหมาย การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า Jeff Satur ใช้กลวิธีทางภาษาในการประพันธ์เพลงไทยสากลร่วมสมัยที่หลากหลายและมีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งในด้านการเลือกใช้คำ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้โวหารภาพพจน์ และการสื่อความหมาย ทำให้เพลงมีเอกลักษณ์และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างลึกซึ้ง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัย "กลวิธีทางภาษาในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัย Jeff Satur" พบองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญดังนี้ การใช้กริยาเรียงในการสร้างความหมายเชิงลึก Jeff Satur ใช้กลวิธีการเรียงกริยาหลายคำในหนึ่งประโยคเพื่อสื่อถึงความหมายที่ลึกซึ้งและซับซ้อนในเนื้อเพลง ตัวอย่างเช่น ในเพลง "ซ่อน(ไม่)หา" ใช้คำว่า "ค้นหาถึง" ซึ่งแสดงถึงความคิดถึงและการค้นหาที่ไม่สิ้นสุด การใช้กริยาเรียงเช่นนี้เพิ่มความเข้มข้นของความหมายและช่วยให้ผู้ฟังสามารถเชื่อมโยงกับอารมณ์ของเพลงได้มากขึ้น

การผสมผสานภาษาต่างประเทศในการประพันธ์เพลง การใช้ภาษาต่างประเทศทั้งคำหรือประโยคในบทเพลงไทยสากลร่วมสมัยของ Jeff Satur ทำให้เพลงมีความโดดเด่นและทันสมัย ตัวอย่างเช่น ในเพลง "Highway" มีการใช้คำว่า "feel like it's Friday" ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการสื่อสารและสร้างสรรค์บทเพลงที่ตอบสนองต่อผู้ฟังทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การผสมผสานนี้ไม่เพียงแต่เพิ่มความไพเราะ แต่ยังแสดงถึงความสามารถในการประพันธ์เพลงที่มีความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์

การใช้โวหารภาพพจน์เพื่อสร้างภาพในจินตนาการ Jeff Satur ใช้โวหารภาพพจน์หลากหลายในเนื้อเพลงของเขา เช่น อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน และอดีตพจน์ ซึ่งช่วยสร้างภาพในจินตนาการของผู้ฟังและเพิ่มความลึกซึ้งให้กับเนื้อเพลง ตัวอย่างเช่น ในเพลง "แค่เงา" ใช้คำว่า "เป็นเงาเดินตาม" ซึ่งเป็นการใช้อุปลักษณ์ที่ทำให้ผู้ฟังสามารถจินตนาการถึงการติดตามอย่างเงียบ ๆ และไม่สำคัญ โวหารภาพพจน์เหล่านี้ทำให้นเนื้อเพลงมีพลังในการสื่อสารและสามารถเชื่อมโยงกับความรู้สึกของผู้ฟังได้ดี

การสื่อความหมายโดยนัยในการเล่าเรื่อง เนื้อเพลงของ Jeff Satur มักมีการสื่อความหมายโดยนัย ทำให้ผู้ฟังต้องตีความและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ส่วนตัว ตัวอย่างเช่น ในเพลง "ซ่อน(ไม่)หา" เนื้อเพลงบอกเล่าถึงความรักและความสูญเสียที่ต้องการยุติความสัมพันธ์โดยไม่ต้องบอกกล่าวอย่างชัดเจน การสื่อความหมายโดยนัยนี้ช่วยเพิ่มความลึกซึ้งและความหลากหลายในการตีความเนื้อเพลง ทำให้ผู้ฟังสามารถเชื่อมโยงกับอารมณ์และความรู้สึกของเพลงได้อย่างลึกซึ้ง ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาภาษาที่ปรากฏในบทเพลงของศิลปินท่านอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจความหมายที่ศิลปินต้องการสื่อในบทเพลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและอาจจะทำให้ค้นพบกลวิธีทางภาษามากขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาภาพสะท้อนด้านความรักและสังคมที่ปรากฏในบทเพลงไทยสากล ร่วมสมัยที่ขับร้องโดยศิลปิน Jeff Satur

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี ถนอมแก้ว. (2553). *การเล่นเสียงสัมผัส*. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/Posts/343262>
- ชนิดา พันธุ์โสภณ. (2555). *วาทกรรมความรักในชุมชนกลอนออนไลน์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณฐ อังศุวิริยะ, บุษกร โกมลตรี และ จตุพร เพชรบุรณ. (2563). *กลวิธีการใช้ภาษาและความเชื่อในเรื่องความรักที่ปรากฏในบทเพลงไทยสากลปัจจุบัน*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- นภลัย สุวรรณธาดา. (2537). *ภาพพจน์-ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2525). *วรรณกรรมวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประจักษ์ สังเกต. (2540). *เพลงปลุกใจของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรทิพย์ ฉายกั และ จันทนา แก้ววิเชียร. (2561). วิเคราะห์แนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งที่แต่งโดย สลา คุณวุฒิ. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์*, 20(1), 87-96.
- ภัทรวีร์ เทียนชัยอนันต์. (2562). *ทุนกระหม่อมปริพัตร พระบิดาแห่งเพลงไทยสากล Prince Paribatra the Father of Westernize Thai Music*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- วรารณ บำรุงกุล. (2537). *ร้อยกรอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- ศิริไล ชูวิจิตร. (2549). *การวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงไทยสากลของบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชั่น 1992 จำกัด ช่วงปี พ.ศ. 2542-2546*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนันตพงศ์ ชื่นอิม. (2561). *การศึกษาศิลปินเพลงไทยสากลในยุค Music Streaming*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรทัย สุขจี และ กุลธิดา ทองเนตร. (2565). *กลวิธีการใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยศิลปินไม่เมือง*. ลำปาง: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- อวิศดา กานต์ ภูมิ. (2555). *การแสดงภาพลักษณ์สตรีในบทเพลงไทยสากล : กรณีศึกษาบทเพลงที่ขับร้องโดย: ธนพร แวกประยูร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร.